

Hvor meget tjener man i løbet af livet?

Af Bo Møller

I de almindelige opgørelser af personers indkomst ser man typisk på indkomsten i et bestemt år, men den årlige indkomst ændrer sig typisk igennem livsforløbet. Ved at se på summen af de indkomster, man har tjent over en længere periode – den akkumulerede indkomst – fås et bedre billede af personens generelle velstandsniveau mv.

Danmarks Statistik har derfor udarbejdet et nyt register, der samler indkomstdata fra en lang periode, som gør det muligt at sammenligne danskernes indkomster – ikke bare på et givet tidspunkt, men over en længere periode, hvilket er unikt internationalt set.

I denne analyse præsenteres et udpluk af resultater over forskellige gruppers akkumulerede indkomst, som er opgjort på baggrund af det nye register.

Analysens hovedkonklusioner:

- Mænd har i gennemsnit haft en samlet indkomst efter skat mv. over de seneste 38 år (1980-2017), der var 16 pct. højere end kvinders. For formuen ved udgangen af 2017 var forskellen større – nemlig 39 pct.
- En person med en cand. polit. eksamen (universitetsøkonom) som højeste fuldførte uddannelse ved udgangen af 2017 har i gennemsnit tjent 14,5 mio. kr. efter skat mv. over de sidste 38 år. Til sammenligning har buschaufføren tjent 7,3 mio. kr. Indkomsterne er opgjort i 2017-priser. Samtidig har den gennemsnitlige cand. polit. en nettoformue på 7,9 mio. kr. mod chaufførens 1,4 mio. kr.
- Personer, der enten har været lønmodtagere eller selvstændige i mindst 30 år, har i alt over årene tjent omkring 9 mio. kr. efter skat, men der er en stor spredning i indkomsterne. Spredningen er væsentligt større blandt de selvstændige end blandt lønmodtagere.
- Blandt personer, der var 20 år i 1980, havde de 10 pct. med den laveste akkumulerede indkomst i 2017 i gennemsnit optjent en samlet indkomst på 4,5 mio. kr., mens de 10 pct. med den største indkomst i gennemsnit havde tjent 14,2 mio. kr. efter skat mv.

Nyt register over akkumuleret indkomst

I almindelige opgørelser over personers indkomst ser man typisk på indkomsten i et bestemt år. Danmarks Statistik har nu udviklet et nyt register, der samler indkomstdata fra en lang periode og som gør det muligt at sammenligne personernes indkomster – ikke bare på et givet tidspunkt, men over det meste af et almindeligt arbejdsliv.

Det nye register, som kaldes *Registeret over akkumulerede indkomster*, indeholder på nuværende tidspunkt indkomstdata fra 1980 til 2017, hvor indkomsterne er lagt sammen (akkumuleret) til ét tal og opregnet til 2017-prisniveau for, at indkomsterne kan sammenlignes henover forskellige år. Registeret kan samkøres med oplysninger om fx sygehusbenyttelse og lægebesøg, geografi, familiedannelse osv. Derudover kan man fx se på, hvordan det kan have påvirket personer, hvis de i en periode af livet har været uden for arbejdsmarkedet, har tilhørt lavindkomstgrupper osv.

I forbindelse med analyser af personers livsindkomst benyttes ofte opgørelser baseret på tværsnitsdata, men med registret er der samlet et longitudinalt datasæt, som gør det væsentlig lettere at analysere personers indkomst over en lang periode. Internationalt set er det unikt at have adgang til så omfattende data for personers indkomst over så lang en periode.

I denne analyse præsenteres et udpluk af resultater over forskellige gruppers akkumulerede indkomst, som opgjort på baggrund af det nye register. Det viser samtidig nogle af de mange muligheder for anvendelsen af det nye register.

Analysen fokuserer på den disponible akkumulerede indkomst, og når der i det følgende skrives *indkomst*, er der derfor tale om den *disponible* indkomst, dvs. den samlede indkomst fratrukket skat, renteudgifter og børne- og ægtefællebidrag. Dette indkomstbegreb dækker over det, der kan bruges til især forbrug og opsparing.

I de følgende tabeller og figurer er *grundpopulationen* de 1.853.188 personer, der har været fuldt skattepligtige¹ i alle de 38 år, som det nye register dækker, og samtidig var mindst 18 år ved udgangen af 1980. Det fremgår af den enkelte tabel eller figur, om populationen er indsnævret yderligere for at gøre tallene mere sammenlignelige. Til andre analyser er det måske ikke nødvendigt kun at se på de personer, der var i registret i alle 38 år, fx kan det være tilstrækkeligt, at personerne har været fuldt skattepligtige de seneste 20 år eller i mindst 20 år i løbet af den samlede periode

Boks 1. Indkomst og formue

Den akkumulerede indkomst er den samlede indkomst, man har tjent over hele perioden fraregnet skatter mv. Dette er suppleret med data om personens nettoformue fra Danmarks Statistiks Formue- og gældsstatistik, da man med fordel kan se indkomst og formue i sammenhæng. En stor del af ens formue er netop resultat af, at ens indkomst efter skat har været større end forbruget, og beløbet er blevet opsparat. For pensionsformuen er der fradraget 40 pct. af den del, som først bliver beskattet ved udbetalingen, for herved bedre at kunne sammenligne med andre formuetyper.

Fra formuen er fratrukket personens gæld til pengeinstitutter, kreditforeninger mv., for at nå frem til nettoformuen.

Nettoformuen er opsamlet over en årrække, så det giver ikke nogen mening at akkumulere den. Det beløb, der indgår i tabellerne, er nettoformuen ved udgangen af perioden, altså pr. 31. december 2017, mens indkomsten er summen af de enkelte års indkomster efter skat og efter omregning til 2017-prisniveau.

¹ Med få undtagelser er alle personer med fast bopæl i Danmark fuldt skattepligtige. Hertil kommer blandt andet personer med ophold i udlandet, som er udsendt af den danske stat mv. For personer med bopæl i Danmark i en del af året er der forskellige regler for, hvorvidt man er fuldt skattepligtig i Danmark. Når personer, der ikke har boet i landet i alle år, ikke er medtaget i denne analyse, er årsagen, at vi ikke ved noget om den pågældendes indkomst i de år, hvor han eller hun ikke boede i Danmark.

Mænd har højere akkumuleret indkomst end kvinder

Det er en kendt sag, at en persons indkomst og formue ofte hænger sammen med kønnet. Der kan være flere forskellige forklaringer herpå, fx at kvinder nogle gange tjener en lavere løn end mænd for samme arbejde, at lønnen i typiske "kvindefag" generelt er lavere end i typiske "mandefag", at kvinder normalt holder længere barselsorlov end mænd og derfor mister en del af indkomsten set over hele den erhvervsaktive periode, samt at der kan være en tendens til, at kvinders advancementsmuligheder på arbejdsmarkedet muligvis er dårligere end mændenes. En række andre årsager kunne sikkert fremdrages.

Det nye register giver mulighed for at belyse sagen ved ikke kun at se på et enkelt år, men på en lang række år, jf. tabel 1. Tabellen omfatter kun personer, der har været fuldt skattepligtige i hele registrets levetid, og som var netop 20 år ved udgangen af 1980, hvor registeret starter. Det sidste er for at eliminere forskelle, der alene skyldes alder og for at fokusere på de erhvervsaktive år, idet tallene afspejler personernes samlede indkomst fra de er ca. 20 til ca. 58 år.

Det fremgår af tabellen, at for denne gruppe er mændenes indkomst over de 38 år i alt 16 pct. højere end kvindernes. I forhold til formue er forskellen væsentligt større, nemlig hele 39 pct. Når formuen er endnu mere skævt fordelt mellem kønnene er en del af forklaringen, at kvinder normalt har en væsentligt længere barselsperiode end mændene og ofte opsparer en lavere pension i pensionskasser mv. under barselsorloven.

Ser vi i stedet for på indkomsten i det seneste år, altså 2017, så bemærkes, at forskellen mellem mændenes og kvindernes indkomst var endnu større end den akkumulerede indkomst, nemlig hele 30 pct. Det tyder altså på, at indkomstforskellene mellem kønnene er voksende med alderen. Blandt de 30 personer på 20 til 58 år, som i 2017 havde en indkomst på over 5 mio. kr., var der hele 29 mænd og 1 kvinde.

Også blandt personer med stor formue var der langt flere mænd. Blandt de 40, der havde en personlig formue på over 50 mio. kr., var der 6 kvinder og 34 mænd. Ved vurderingen af disse formuetal skal tages i betragtning, at værdien af en del ikke mindst familieejede aktieselskaber desværre ikke indgår i formuestatistikken.

Tabel 1 Indkomst og formue fordelt på køn

	Antal	Akkumuleret indkomst	Årsindkomst 2017	Formue ultimo 2017
	Personer	1.000 kr.		
Mænd	29 131	8 748	333	2 482
Kvinder	30 172	7 561	258	1 792

Anm.: Opgørelsen omfatter alle i grundpopulationen jf. s.2, der var netop 20 år ved udgangen af 1980. Folkepension mv. indgår ikke i formuebegrebet.

Kilde: Registret for akkumulerede indkomster og Formue og gældsstatistikken.

Uddannelsesniveaut har betydning for den akkumulerede indkomst

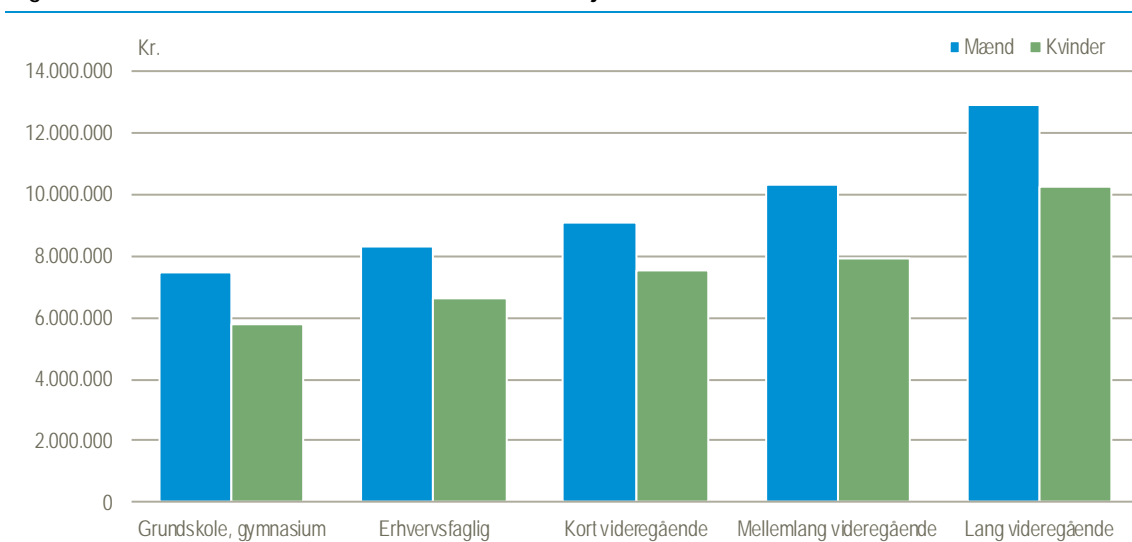
Uddannelsesniveaut betyder noget for ens indkomst. Sammenhængen er dog ikke helt enkel, når vi ser på de akkumulerede indkomster, idet der er flere forhold, der spiller ind. Personer, som ikke har anden uddannelse end folkeskolen, får ofte hurtigt et job, som måske ikke giver den meget store løn, men som man til gengæld har i mange år.

For fx håndværkeruddannede er situationen noget anderledes, da de ofte har fået en lærlingeuddannelse, hvor de fik løn – om end ikke en høj løn – under uddannelsen. For længerevarende uddannede gælder ofte, at de – bortset fra måske et deltids studiejob – først kommer ret sent ud på arbejdsmarkedet og derfor har færre år til at optjene den samlede indkomst. Hertil kommer så, at mange i studietiden har optaget studielån, hvor de renter, der senere skal betales, fragår i den disponible indkomst. Yderligere spiller det en rolle, at højere uddannede oftere end lavere uddannede fortsætter med at arbejde efter efterløns- eller folkepensionsalderen.

Figur 1 viser den akkumulerede indkomst for mænd og kvinder fordelt efter personens højeste fuldførte uddannelse ved udgangen af 2017. Det er gennemsnittet af al den indkomst, man har tjent siden registrets start i 1980 til udgangen af 2017, der er optalt. Der er ikke taget højde for, hvornår den pågældende person har fået sin uddannelse.

Det ses, at det generelt godt kan betale sig at få fx en erhvervskompetencegivende uddannelse, idet den akkumulerede indkomst for personer med en erhvervsfaglig, kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse er højere end tilsvarende for personer med grundskolen eller en gymnasial uddannelse som den højeste fuldførte. Desuden ses det, at for alle uddannelsesniveauer er der en ikke ubetydelig forskel mellem mænd og kvinder.

Figur 1 Akkumuleret indkomst 2017 fordelt efter højeste fuldførte uddannelse i 2017

Anm. Opgørelsen omfatter alle i grundpopulationen jf. s.2, bortset fra 23.000 personer uden kendt uddannelse.

Kilde: Registret for akkumulerede indkomster.

Økonomer tjener dobbelt så meget som buschauffører

Tabel 2 fokuserer på nogle udvalgte uddannelser. Tallene for den akkumulerede indkomst er her suppleret med oplysninger om formue, herunder pensionsformuen.

En cand. polit. (universitetsøkonom) har i løbet af de 38 år, som opgørelsen dækker, tjent næsten dobbelt så meget som buschaufføren. Samtidig har cand.polit'en en væsentligt større formue, hvoraf ca. halvdelen består i pensionsformuen, hvor den væsentligste del er den obligatoriske pensionsopsparing, der følger med en ansættelse som fx akademiker i det offentlige.

Polititjenestemanden har også en forholdsvis høj akkumuleret indkomst sammenlignet med fx de uddannede murere, og samtidig har polititjenestemanden – netop fordi den pågældende er tjenestemand – en ikke uvæsentlig pensionsformue. For polititjenestemændene kan det nok antages, at en del af den noget højere indkomst hænger sammen med diverse tillæg, som den pågældende har fået i forbindelse med overarbejde og arbejde uden for almindelig arbejdstid, jf. Danmarks Statistiks lønstatistik.

Tabel 2 Indkomst og formue for udvalgte uddannelsesgrupper

	Akkumuleret indkomst	Nettoformue	Heraf pensionsformue ¹
	— mio. kr. —		
Børnehavepædagog	7,5	2,1	1,1
Buschauffør	7,3	1,4	0,9
Murer	7,9	1,9	1,7
Polititjenestemand	9,5	3,7	2,4
Cand. polit.	14,5	7,7	3,7

Anm. Opgørelsen omfatter alle i grundpopulationen jf. s.2.

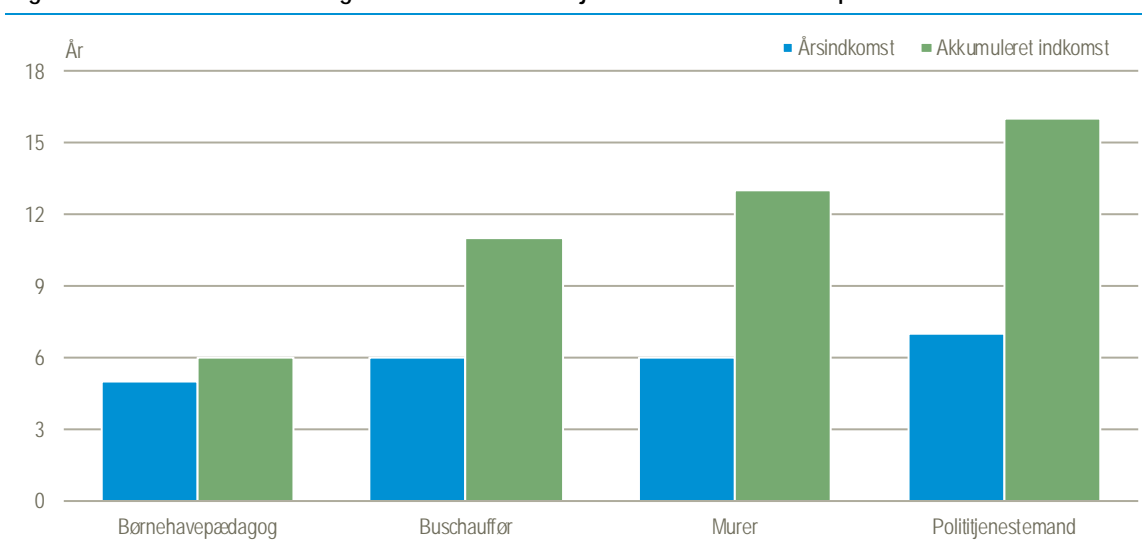
¹ Danmarks Statistik omregner tjenestemændenes optjente ret til tjenestemandspension til en pensionsformue for at kunne sammenligne med andre, hvor der sker en direkte indbetaling til pensionsordningen.

Kilde: Registret for akkumulerede indkomster og Formue og gældsstatistikken.

Cand. polit'ere har således i gennemsnit højere indkomster end de øvrige uddannelser, men der går en række år før cand.polit'en overhaler de øvrige betragtede uddannelser. Det fremgår af figur 2, som viser det antal år, hvor henholdsvis børnehavepædagog, buschauffør, murer og polititjenestemand har højere indkomst end cand.polit'en for personer, der var mellem 20 og 24 år i 1980. Denne aldersafgrænsning er foretaget for at få et passende antal personer i hver uddannelsesgruppe.

Hvis man eksempelvis kigger på polititjenestemænd, var deres årlige indkomst højere end cand.polit'ernes de første 7 år. Betragtes i stedet den akkumulerede indkomst gik der ca. 16 år, før cand.polit'ere opnåede en højere akkumuleret indkomst end polititjenestemænd.

Figur 2 Antal år hvor udvalgte uddannelser har højere indkomst end cand. polit'ere

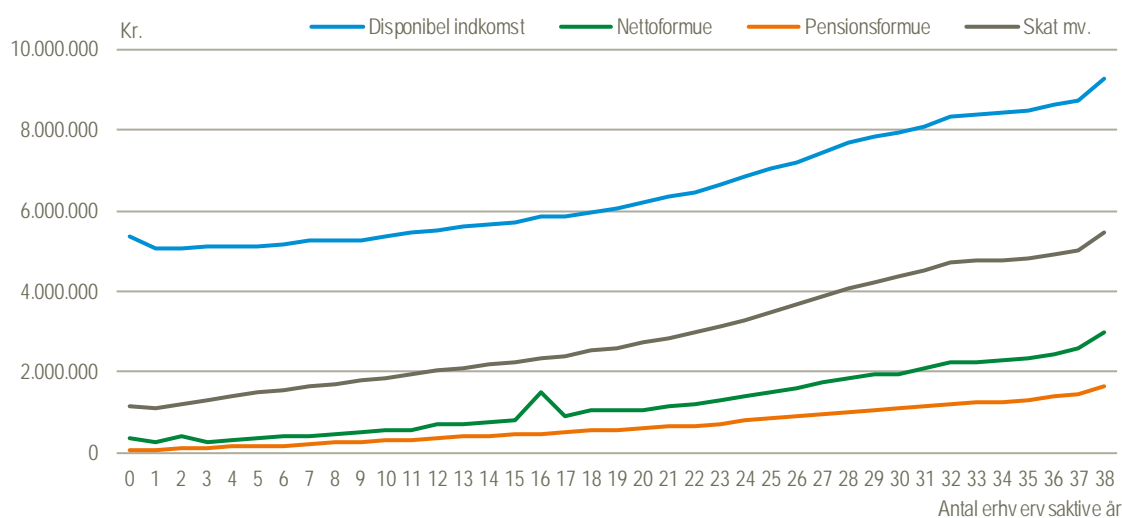
Anm.: Opgørelsen omfatter alle i grundpopulationen jf. s.2, der var mellem 20 og 24 år i 1980. Der er optalt efter medianindkomsten for de forskellige uddannelsesgrupper.

Kilde: Registret for akkumulerede indkomster.

Jo flere erhvervsaktive år, jo højere indkomst

Figur 3 viser den gennemsnitlige akkumulerede indkomst, formue og skat sat i forhold til antallet af år, som personer har været erhvervsaktiv som lønmodtager eller selvstændig. Det fremgår, at den akkumulerede indkomst naturligt er voksende med antallet af erhvervsaktive år.² Det antal år, hvor man ikke har været erhvervsaktiv, men fx har været under uddannelse, været arbejdsløs, været førtidspensionist mv., har omvendt trukket indkomst og formue nedad, da de ydelser, man måske har fået uden at være aktiv på arbejdsmarkedet, normalt er mindre end erhvervsindkomsten. Specielt omkring pensionsformuen skal bemærkes, at ATP-pensionen, der dog kun udgør en ret lille del af pensionsformuerne, blev indført i 1964, mens arbejdsmarkedspensioner for andre end offentligt ansatte først for alvor blev almindelige fra omkring 25 år siden.

Figur 3 Gennemsnitlig akkumuleret indkomst, formue og skat fordelt efter antal erhvervsaktive år

Anm. Opgørelsen omfatter alle i grundpopulationen jf. s.2. Den særpregede stigning i nettoformuen for personer med netop 16 erhvervsaktive år skyldes en enkelt person med en ekstraordinær stor formue. Kun personer, der var under 65 år i 2017, indgår. Mens indkomst og skat er akkumuleret over alle 38 år, er tallene for formue, herunder pensionsformuen, opgjort ultimo 2017.

Kilde: Registret for akkumulerede indkomster og Formue og gældsstatistikken

Selvstændige har i gennemsnit en højere indkomst end lønmodtagere

Der er væsentlige forskelle på indkomsterne blandt lønmodtagere og selvstændige. Tabel 3 viser de vigtigste begreber i det nye register for henholdsvis personer, der har været lønmodtagere i mindst 30 år, selvstændige i mindst 30 år og for grundpopulationen.

Det bemærkes, at på grund af kravet om de mange år som hhv. lønmodtager og selvstændig er antallet af personer, særligt for de selvstændige, ret lavt. Kravet er sat for at tydeliggøre forskellene mellem de selvstændige og lønmodtagerne ved ikke at medtage personer, der i løbet af de 38 år i nogle år havde været selvstændige og i andre år lønmodtagere. Tallene er desuden suppleret med tal fra Formuestatistikken.

Af tabellen fremgår det, at de selvstændige i gennemsnit har en lidt højere akkumuleret indkomst end lønmodtagerne, men at forskellen er på under 3 pct. Ser vi på formuen ultimo 2017, så har de selvstændige væsentligt mere på kistebunden end lønmodtagerne – 8,5 mio. kr. mod 2,6 mio. kr. Her skal man huske på, at formue både kan stamme fra indkomster, som man selv har tjent og så sparet op, men formue kan også være et resultat af arv mv. Arv, lotterigevinster mv. indgår ifølge nationalregnskabets og det almindelige skattesystems afgrænsning ikke i den disponible indkomst.

² Opgørelsen omfatter personer, som var mindst 18 år ved udgangen af 1980 og har været fuldt skattepligtige i alle år. Nogle af personerne har været erhvervsaktive i alle 38 år, som registeret dækker over, mens andre fx har været erhvervsaktive i nogle få år, men siden har været fx på efterløn eller pension. Tilsvarende har nogle af personerne fx været studerende eller på kontanthjælp i en del af årene.

I tabellen er den akkumulerede indkomst opdelt på nogle udvalgte underposter. Det ses ikke overraskende, at lønindkomst hovedsageligt findes blandt lønmodtagerne, men selvstændige har dog i gennemsnit også en begrænset lønindkomst. Det må skyldes, at de i dele af deres liv har haft et lønmodtagerjob ved siden af, selvom de har haft overskud af selvstændig virksomhed som hovedindkomst i alle årene.

De selvstændige har i gennemsnit haft en formueindkomst, der er mere end dobbelt så stor som lønmodtagernes. Formueindkomsten kan fx stamme fra den beregnede lejeværdi af egen bolig og af renteindtægter, udbytter af værdipapirer mv.³

Tabel 3 Akkumulerede indkomster mv. 2017

	Lønmodtager i mindst 30 år	Selvstændig i mindst 30 år	Alle
Personer			
Antal personer	670 119	12 599	1 853 188
Gennemsnit i tusinde kr.			
Akkumuleret indkomst = 1+2+3+4+5-6-7	8 824	9 105	7 620
1. Lønindkomst mv.	13 000	250	8 322
2. Nettooverskud selvstændig virksomhed	-21	14 083	770
3. Formueindkomst	1 385	3 250	1 392
4. Overførselsindkomst	958	1 384	2 423
5. Andre indkomster	75	338	133
6. Renteudgifter	1 345	3 185	1 166
7. Skat mv.	5 228	7 015	4 254
Formue	2 580	8 457	2 130
Median i tusinde kr.			
Akkumuleret indkomst	8 312	7 613	7 201
Formue	1 977	4 502	1 340

Anm. 1: Kolonne 3 i tabellen omfatter alle i grundpopulationen jf. s.2. Kolonne 1 og 2 omfatter kun de personer fra grundpopulationen, der havde været henholdsvis lønmodtagere eller selvstændige i mindst 30 år, og i de resterende år havde været uden erhvervsarbejde. Formueindkomst er indkomst i form af renteindtægter, udbytter af værdipapirer, den beregnede værdi af den sparede husleje for boligejere mv. Formue er værdien af den samlede formue, man ejer, minus den gæld, man måtte have. Formuen kan stamme fra opsparing, forrentning og arv mv. Opsparing i pensionsordninger indgår også.

Kilde: Registret for akkumulerede indkomster og Formue og gældsstatistikken

I anden halvdel af tabellen er der fokus på medianværdien, som er den indkomst mv., som lige præcist deler populationen i to lige store dele: De personer, der har mindre end medianen og de, der har mere. Medianværdien er mindre følsom end gennemsnittet overfor meget store eller meget små indkomster. Ses på medianen, så ligger lønmodtagerne her i spidsen med en noget større akkumuleret indkomst end de selvstændige. At det hermed forholder sig omvendt i forhold til gennemsnittet kan være et resultat af, at nogle få selvstændige har meget store indkomster, der trækker gennemsnittet op. Ligesom for gennemsnitstallene ligger de selvstændige væsentligt over lønmodtagerne, når der ses på formuen ultimo 2017.

Større indkomstspredning hos selvstændige end hos lønmodtagere

Når der kan være så stor forskel på henholdsvis gennemsnitsbeløb og medianbeløb for den akkumulerede indkomst mellem lønmodtagere og selvstændige, så er årsagen, at spredningen i indkomster og formue mv. er væsentligt større blandt de selvstændige. Dette fremgår af ginkoefficienterne i tabel 2 – se eventuelt boks 2 nedenfor om ginkoefficienten. Den større spredning i indkomsten for selvstændige gælder uanset om man ser på lønmodtagere og selvstændiges årsindkomst i 2017 eller på de, der har været lønmodtagere eller selvstændige i hele deres erhvervsaktive periode.

³ Når såvel indkomst som formue er lavere i den 3. kolonne, der dækker alle i registret, er en af de vigtigste årsager, at der er forskel på alderssammensætningen i grupperne. I grundpopulationen indgår ganske mange ældre, der ikke indgår i de to første kolonner, fordi de er gået på pension i løbet af perioden, og dermed ikke har været aktive på arbejdsmarkedet i 30 år i perioden 1980-2017. Disse ældre personer har i en del af årene, som registret dækker, modtaget pensioner, som typisk er lavere end erhvervsindkomsten.

Når spredningen blandt lønmodtagerne er så relativt lille, kan en af forklaringerne være, at de, der i løbet af livet får en forholdsvis lav løn, ofte starter deres lønmodtagerkarriere tidligt - eventuelt som lærling. For højere lønnede gælder, at de ofte har en længere uddannelse og derfor først for alvor begynder at tjene penge på et senere tidspunkt i livet. Samlet er disse forskelle med til at udligne forskellene, når der ses på den akkumulerede indkomst.

For de selvstændige skal bemærkes, at gruppen omfatter såvel små grønthandlere mv. som ejere af store virksomheder. Det giver naturligvis en stor spredning og dermed en høj ginikoefficient.

Tabel 4 Ginikoefficienter for indkomst og formue

	Lønmodtagere 2017	Selvstændige 2017
	Ginikoefficient	
Årsindkomst 2017	0,24	0,58
	Ginikoefficient	
	Lønmodtager mindst 30 år	Selvstændig mindst 30 år
	Ginikoefficient	
Akkumuleret indkomst	0,14	0,41
Formue 2017	0,42	0,65

Anm. I den øverste del af tabellen indgår alle fra grundpopulationen jf. s.2, som var henholdsvis lønmodtagere eller selvstændige i 2017, mens den nederste del viser data om de fra grundpopulationen, der i hele deres erhvervsaktive periode havde været henholdsvis lønmodtager eller selvstændig, og samtidig været det i mindst 30 år.

Kilde: Registret for akkumulerede indkomster. og Formue og gældsstatistikken.

Boks 2. Ginikoefficienten

Ginikoefficienten er et af de mest anvendte fordelingsmål, som med et enkelt tal søger at beskrive graden af ulighed i fx indkomster. Hvis man forestiller sig den mest ulige fordeling, hvor én person tjener det hele, mens resten af gruppen intet tjener, så udgør ginikoefficienten 1,0. Hvis omvendt alle personer tjener præcis det samme, så udgør ginikoefficienten 0,0.

En begrænsning i brugen af ginikoefficienten er, at hvis der forekommer mange negative værdier, kan den være svær at fortolke. Negative værdier findes for indkomstens vedkommende især blandt selvstændige, der kan have haft underskud i virksomheden. For formuen findes de mere generelt, da det ikke er ualmindeligt, at man har en større gæld end positiv formue, således at nettoformuen bliver negativ. På trods heraf viser ginikoefficienten klart, at spredningen er større blandt de selvstændige end blandt lønmodtagerne.

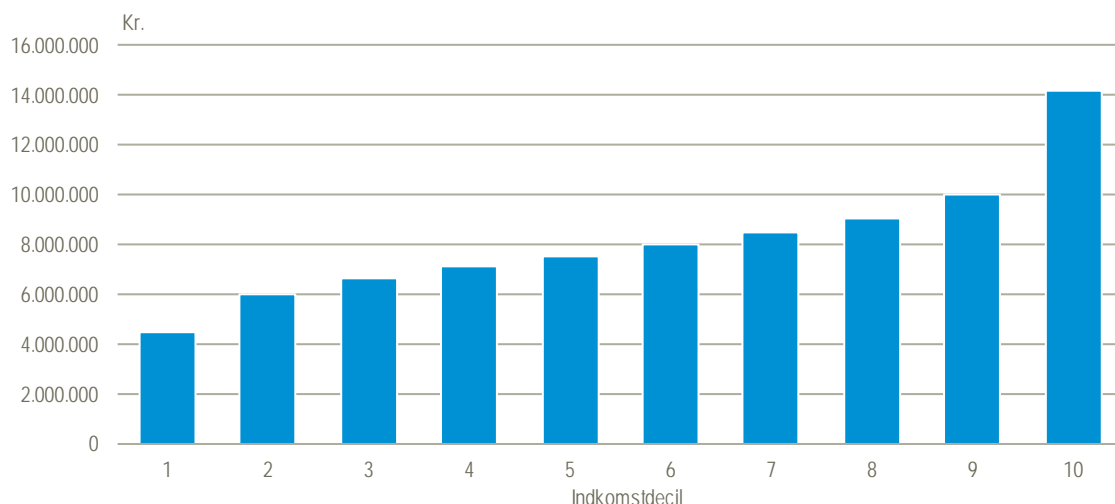
Der findes mange andre mål for uligheden end ginikoefficienten. I den almindelige indkomststatistik, der belyser indkomstuligheden i et enkelt år, kan man finde forskellige andre mål i statistikbanktabellerne [IFOR31](#) og [IFOR41](#). Ulighedsmålene er yderligere beskrevet [her](#).

Den samlede indkomstfordeling

Figur 4 viser fordelingen af den akkumulerede indkomst for personer, der var netop 20 år ved begyndelsen af 1980 og var fuldt skattepligtige i alle år til og med 2017. Personerne er sorteret efter størrelsen af deres akkumulerede indkomst og opdelt i intervaller, der hver indeholder netop 10 pct. af populationen – altså decilgrupper.

Det fremgår, at de 10 pct., der havde den laveste akkumulerede indkomst, havde en samlet indkomst over årene på ca. 4,5 mio. kr. I den anden ende af fordelingen ligger de 10 pct., der havde den største indkomst. Disse 10 pct. havde over årene i alt tjent 14,2 mio. kr. efter skat mv. – altså over tre gange så meget som de med de laveste indkomster.

Figur 4 Akkumulerede indkomst i 2017 efter indkomstdecil

Anm.: Opgørelsen omfatter alle i grundpopulationen jf. s.2, der var netop 20 år ved starten af 1980.

Kilde: Registret for akkumulerede indkomster.

Indkomst og ekstra leveår

Registeret kan også benyttes til at undersøge sammenhængen mellem helbred, dødelighed og indkomst. Tabel 5 giver et eksempel herpå, hvor der betragtes personer, der har været i registret i alle år fra 1980 til 2017, og som samtidig i 2017 var mellem 61 og 65 år. De er så fordelt efter, om de døde året efter – altså i 2018 – eller om de stadig var i live i 2019. Blandt de, der døde i 2018, må det antages, at der har været en overvægt af personer med et dårligt helbred – selv om nogle naturligvis kan være døde af andre årsager som ulykker mv.

Af tabellen fremgår det, at de, der døde i 2018, havde en væsentligt lavere akkumuleret indkomst opgjort i 2017, end de, der overlevede. Det gælder for såvel mænd som kvinder. En forklaring er selvfølgelig, at der blandt de overlevende er flere, der stadig har været erhvervsaktive på trods af, at de er kommet op i årene.

Ud fra de her bragte tal er det ikke muligt at vurdere den eventuelle årsagssammenhæng mellem indkomst og leveår. Det ville kræve en mere omfattende analyse, hvor fx også helbredsrelaterede statistikker om hospitalsindlæggelser, lægebesøg og medicinforbrug blev inddraget.

Tabel 5 Akkumuleret indkomst efter overlevelse

	Status	Antal personer	Akkumuleret indkomst
Mænd	Død i 2018	1 723	7,5 mio. kr.
	Ikke død 2018	142 197	9,0 mio. kr.
Kvinder	Død i 2018	1,198	6,7 mio. kr.
	Ikke død 2018	149 929	7,5 mio. kr.

Anm.: Opgørelsen omfatter personer fra grundpopulationen jf. s.2, som var mellem 61 og 65 år i 2017.

Kilde: Registret for akkumulerede indkomster samt befolkningsstatistikens register over døde.

Boks 3. Overvejelser ved brug af det nye register

I Registret for akkumulerede indkomster indgår oplysninger om alle personer, der ved udgangen af det enkelte år tilhørte den danske befolkning, som den opgøres af Danmarks Statistik. Det indebærer, at personer, der indgår i registret, kun indgår i de år, hvor de faktisk tilhørte den danske befolkning.

Når registret anvendes, skal man overveje, hvilken population man vil undersøge. Herunder, om følgende skal tages med:

- Personer, der er indvandret i den periode, som registret dækker. I så fald indgår oplysninger om de pågældendes indkomster inden indvandringen ikke.
- Personer, der har været midlertidigt fraværende i løbet af perioden. Disse personers indkomst i perioden, hvor de var i udlandet – fx som studerende, som udstationerede fra en dansk virksomhed, som ansatte i internationale organisationer eller ansatte i udenlandske virksomheder – indgår ikke.
- Personer, der er født i den betragtede periode eller som er afgang ved døden i den pågældende periode, indgår kun i de år, hvor de faktisk fandtes i befolkningen.

Årsafgrænsningen skal ligeledes overvejes. Skal man se på de personer, der har været i registret i den fulde periode fra 1980, eller kan man nøjes med en kortere periode, der så til gengæld vil omfatte flere personer?